

Проглас Српског покрета Двери

ПРОМЕНА СИСТЕМА - СИГУРНОСТ ЗА СВЕ!

Српски покрет Двери је политичка организација породичних људи и родољуба који имају хришћански и државотворни поглед на свет и политику. Политичка визија Двери је ставити породицу и породичне вредности на прво место у нашој држави јер само из здраве породице рађа се здраво друштво. Наша политика је да понудимо развојна економска решења, сигурност и благостање за све, са фокусом на домаћу привреду и пољопривреду, стварамо праведно друштво како у смислу борбе против криминала и корупције тако и у погледу мера социјалне правде, и бринемо о демократичности, безбедности и суверености Србије.

Од "Новог народног договора" са којим смо се појавили у политици 2011. године, преко политичког програма са којим смо регистровали нашу политичку организацију 2015. године и постали парламентарна политичка снага 2016. – ево већ 10 година траје континуирана и доследна политичка борба Српског покрета Двери за промену система вредности и обнову демократије, социјално-тржишне привреде, солидарности и независних институција у нашем друштву и држави. Промена власти више није довољна. Потребна нам је промена комплетног корумпираног политичког система. Ми смо гарант да неће све остати исто после смене актуелне власти. Кључна реч је ПРОМЕНА СИСТЕМА и уређење државе и институција које никада више неће зависити од једног човека (лидера, вође...) нити од других измена у извршној власти. Нови систем значи да закон и правила морају да важе за све исто и да не сме бити никога ко је изнад Устава, закона и институција.

Никад у Србији политички живот није био без икакве идеологије и конкуренције идеја као данас. Зато сматрамо да је тренутак за објаву нових политичких хоризоната и отварање јавних расправа на основу изнетих идеја. Поред нашег постојећег програма који је на снази и чију актуелност и вредност је потврдило време и преузимање од других политичких организација власти и опозиције, ми креирамо и нове политичке идеје које ћемо изнети у овом Прогласу, позивајући на дијалог како грађане тако и све учеснике у јавном друштвеном и политичком животу. Битно нам је да грађани знају и упамте следећих 5 принципа:

1. ТИ ОДЛУЧУЈЕШ! (Обнова демократије)

Наш велики друштвени проблем је одсуство веће укључености грађана у политику. Више него икад потребна нам је партиципативна демократија, стварно

укључивање грађана у политику и свест о томе да "ми одлучујемо". Без обнове демократије нема повратка нормалном политичком животу нити стварања институција друштва и државе у којима ће владати сигурност за све грађане.

Зато предлажемо отварање јавне расправе о следећим смерницама за обнову српске демократије:

1. Институцијама изборног система утицати на консолидовање страначко-политичког система који нужно подразумева његово поједностављивање и укрупњавање;

2. Оснажити везу између изабраних народних посланика и бирача.

3. Географска репрезентативност Парламента мора бити адекватнија и правичнија.

4. Преображај политичке културе у правцу развијања демократичности унутар и између политичких партија.

5. Установљавање стабилних и делотворних влада које су засноване на већини у бирачком телу, јер се једино на такав начин обезбеђује легитимност читавог политичког поретка.

Наш циљ је да грађани а не само странке бирају народне посланике, и да коначно имамо заиста народну а не само партијску скупштину. Залажемо се за партиципативну демократију као облик много већег личног укључивања грађана у све врсте одлучивања о томе како ћемо живети у Србији. То значи и непосредну, директну демократију и много већи број референдума на свим нивоима као најбољег начина за народно изјашњавање. Као први корак видимо коришћење дигиталних интернет платформи за информисање, дебату и изјашњавање. То је нови облик директне дигиталне демократије и проширења демократских права, која представљају увод у обнову српске демократије у целини. Двери се посебно обраћају младима, онима који су се родили и порасли у дигиталној ери и који је доживљавају као свој природан амбијент, да стваралачки учествују у обликовању сопствене будућности у Србији. Позивамо на отварање широке стручне и политичке јавне расправе, уз коришћење упоредних искустава из других демократских земаља, а све у циљу разговора и договора о коначним решењима за промену политичког и изборног система која би била плод широког друштвено-политичког консензуса.

2. ТИ КОНТРОЛИШЕШ! (Правна одговорност)

Правосуђе у Србији мора постати заштитник интереса грађана, а не власти. Потребна нам је владавина закона, а не моћних и недодирљивих појединаца. Што је независније правосуђе - то је извеснија правда. Суштина је изградња независних државних институција које неће бити под контролом извршне власти већ под влашћу закона. Да би дошло до сигурне владавине права потребни су нам нови механизми за коначно остварење правде у Србији и сваку врсту одговорности. На првом месту и за пример то мора бити одговорност носилаца јавних функција за кршење закона, проневере, прање пара, криминал и корупцију:

1. Увођење кривичног дела незаконито богаћење

2. **Нови закон о унакрсном испитивању порекла имовине**
3. **Кривична одговорност: затворска казна**
4. **Финансијска одговорност: новчана казна**
5. **Имовинска одговорност: одузимање незаконито стечене имовине**
6. **Лустрација: забрана обављања јавне функције на дужи временски период.**
7. **Преиспитивање свих диплома и доктората запослених у јавном сектору и отпуштање свих оних са лажним дипломама и звањима.**
8. **Одузимање акредитације и забрана рада лажних факултета који продају дипломе и звања.**

3. **ТИ ЧУВАШ! (За зелени патриотизам и ново село)**

Српски покрет Двери сматра да еколошка безбедност Србије мора да буде подигнута на највиши могући ниво. Проблем заштите животне средине у граду и у селу, проблеми здраве пијаће воде, здравог ваздуха и здраве хране, проблеми загађења земљишта, отпада, зрачења и буке, заштита река и шума - постала су питања основне здравствене безбедности нације. Еколошка свест мора постати важан део националне и грађанске свести и елементарног патриотизма. Грађани морају да имају реалну могућност да на време утичу на доношење одлука по питању животне средине.

Селу треба вратити законски статус и име "село", имовину, управу над својим атаром, сагласност локалне заједнице на све промене у њиховој средини које утичу на живот и природу, заједничко управљање и део прихода од државних јавних предузећа која располажу и газдују природним ресурсима у атару села. Србији генерално треба много више децентрализације и политичке партиципације грађана на локалном нивоу, што значи повратак изворном локалном одлучивању, надлежностима, имовини и приходима. Све ово подразумева одлучивање и уређење села, општина и градова пре свега у складу са вољом оних који живе у њима.

Зелена акција Двери сматра да је потребно успоставити нови, зелени друштвени уговор у Србији и предлаже дугорочно увођење зеленог патриотизма у институције, образовање и медије кроз формирање једне врсте "зелене културе" живота у Србији:

1. **„Зелена одбрана“**, волонтерска служба за мапирање проблема, алармирање јавности и учествовање у волонтерским зеленим акцијама.
2. **„Зелени телефон“** за примање пријава, коментара и предлога на зелене теме, који треба да прерасте у институционализовану Мрежу зелених телефона Србије.
3. **Дигитална зелена секција**, са мобилном апликацијом и интернет подкастом који ће омогућити да сваки грађанин може брзо и бесплатно у реалном времену слати доказе оштећења или пропадања разних компоненти животне средине, а која истовремено доноси преглед лоше и добре праксе из свих делова

Србије, као и интервјуе са стручњацима и примере добрих решења која се код нас још не примењују.

4. **Отворено зелено писмо властима** на републичком, покрајинском и локалном нивоу, сваког 1. у месецу, у коме се на месечном нивоу пописују проблеми у заштити животне средине.

5. **Зелени заштитник.** Свака локална самоуправа морала би по закону да има позицију зеленог заштитника (менаџера), као заменика или помоћника градоначелника односно председника општине, на коју се долази на отвореном конкурсима или народним изјашњавањем на локалном референдуму.

6. **Формирање Националног савета за еколошку безбедност.**

7. **Еколошка мрежа Србије,** која доноси успостављање тзв. еколошких мрежа, које се састоје од средишње зоне, заштитне зоне и еколошких коридора, и која треба да обухвати еколошки најважнија подручја од националног и међународног значаја.

8. **Национални фонд за енергетску и саобраћајну транзицију,** који ће подржавати конкретне промене кроз механизме награђивања и подстицаје појединцима и јавним предузећима у коришћењу енергетске ефикасности и алтернативних видова превоза.

9. **Људска одговорност за дрвеће и животиње:** Двери се залажу за борбу против окрутности према животињама и за заштиту сваког дрвета и шуме, а посебно зелених површина у градским срединама. Ми смо одговорни за биљни и животињски свет као део природе која нам је дата на старање и која не сме да пати због наше небриге, неодговорности, човековог лошег духовног и моралног стања и одсуства еколошке савести.

4. ТИ ЖИВИШ (За нови град по мери човека и породице)

Град у Србији данас је град дестабилизованог идентитета и нејасне перспективе, град који губи на значају, дезоријентисани пост-социјалистички и пост-индустријски град, без јасног модела развојне, породичне, зелене, омладинске и културне политике.

Српски покрет Двери истиче да грађани имају „права на град“, што укључује послове промишљања и одлучивања о граду у коме се живи, нове урбане стратегије, очување архитектонског наслеђа и културне меморије града, као и креирање нових урбаних идентитета. "Нови град" видимо као отворени демократски простор који умрежава заинтересовано и активно грађанство и ствара претпоставке за директну партиципацију у осмишљавању и доношењу јавних политика у вези са стварним потребама људи који живе у свом граду. Грађани имају апсолутно право на демократско управљање својим градом.

Грађани имају право на транспарентно управљање јавним простором и праведно коришћење јавних ресурса. Грађани имају право на здраву и зелену животну урбану средину. Људи морају бити важнији од аутомобила и зграда.

Двери се залажу за радикалну промену урбане мобилности. Потребно је подстицати повећање укупног удела бициклическог саобраћаја и пешачења у укупном градском саобраћају. Рекреација је један од најважнијих услова здравља.

Залагаћемо се за доделу јавног простора на коришћење уметнички најатрактивнијим и најкреативнијим програмским идејама и удружењима.

Нови српски модерни град мора бити град по мери човека и породице. Породични град мора бити град деце. Породични град мора бити град здравља, а то значи град спорта, здравих стилова живота и здраве хране. Охрабриваћемо породице кроз систем културних ваучера да посећују културне локације и имају приступ комплетној културној понуди града. Породични град јесте и град кућних љубимаца. Улагаћемо у зелену инфраструктуру која подржава активан породични начин живота у еколошкој урбаној средини са својим кућним љубимцима.

Двери подржавају дигитални систем отворених података: о квалитету ваздуха и воде, паркинг местима и безбедности на путевима, градском превозу, општинској имовини и приходима и расходима општинских буџета, јавним набавкама, урбанистичким плановима... Дигитализација омогућава директну електронску демократију: електронско гласање на локалним референдумима, укључивање у креирање дела општинског буџета, као и дневног реда општинских скупштина.

Српски покрет Двери ће тражити формирање Већа младих, као саветодавног органа градског (општинског) већа. Развијаћемо дигиталну општину младих, као електронску платформу за предлоге, дискусију и гласање по питањима која се тичу младих. Креираћемо градске дистрикте младих за културно-уметничку продукцију, спортске и образовне активности. Млади нису само наша будућност већ и садашњост.

У новом граду нико не сме да буде заборављен, гладан, без струје и воде, као и основне здравствене и социјалне заштите, нити му може бити одузет породични дом. Нови град је простор нове социјалне солидарности.

5. ТИ ОСТАЈЕШ (Ово је земља за нас – ово је земља за сву нашу децу)

Остати овде да бисмо направили државу у којој ми одлучујемо, ми контролишемо, ми чувамо и ми живимо. И зато остајемо овде – да променимо систем и да уживамо у плодовима тог лепшег живота у уређеној земљи.

Комплетан досадашњи програм Српског покрета Двери, као и ових пет нових политичких идеја су отворени за јавност. Преко наших дигиталних платформи на друштвеним мрежама, али и теренским обиласком сваког дела Србије и личним контактом биће омогућено укључење заинтересованих грађана кроз постављање питања, саветовање, дискусије и гласање о изменама, допунама и приоритетима нашег политичког програма, како бисмо заједничким снагама направили још бољи програм, али се заједнички борили и за његову победу и примену, што је и јесте суштина партиципативне демократије за коју се залажемо.

Јер, поштовани Грађанине, не заборави: Ти треба да се питаш и одлучујеш о томе како ћеш живети у својој згради, улици, насељу, селу, општини, граду и држави! И то не може нити треба да ради било ко други уместо тебе! Зато - пробуди се, размисли, одлучи се, покрени се, укључи се, огласи се, бирај и буди биран,..